

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3272

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el projecte conducció aigua entre el nucli de Valldemossa i el sector P4 (George Sand), TM Valldemossa (42A/2021)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 30 de març de 2022,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte del present informe està inclòs al punt 7 del grup 8 de l'annex 1 del Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text Refòs de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears: Instal·lacions de conducció d'aigua en sòl rústic que no discorren íntegrament per camí existent quan la longitud sigui superior a 10 km i, en tot cas, les que transcorrin per espais naturals protegits, espais de rellevància ambiental o ANEI d'alt nivell de protecció. En cap cas es consideraran instal·lacions de conducció d'aigües les instal·lacions de reg en les finques quan estiguin autoritzades per l'autoritat agrària o hidràulica.

L'EIA es va exposar al públic el 5 de desembre de 2020 (BOIB núm. 204), dins el tràmit de declaració d'interès general del projecte. També es va publicar anunci a la pàg. web del Consell de Mallorca i al diari «Última Hora». La tramitació a seguir és l'establerta a la Llei 21/2013 i el Decret legislatiu 1/2020.

Per la qual cosa, després d'haver estat sotmesa a avaluació d'impacte ambiental ordinària, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, és procedent formular la seva declaració d'impacte ambiental d'acord amb l'article 41 de la Llei 21/2013.

1. Antecedents

L'any 2010, el Consorci d'Aigües de Valldemossa va iniciar l'anàlisi i elaboració dels estudis necessaris per a la "Conducció del dipòsit municipal de capçalera fins al dipòsit que proveirà als sectors P4 i Sa Marina", en particular en relació amb el sector P4 (George Sand).

L'any 2014 varen finalitzar les obres de dotació de clavegueram sanitari al sector P4 (George Sand), sense que existeixi un sistema de depuració de les aigües residuals que es generen en aquest sector, per la qual cosa la xarxa no es pot donar d'alta per al servei públic. De l'estudi de sol·lucions es dedueix que la millor opció es conduir les aigües residuals del nucli a la xarxa de sanejament de Valldemossa i aprofitar l'EDAR del poble, amb suficient capacitat per a afegir els cabals procedents del sector P-4.

2. Informació del projecte

El promotor del projecte de conduccions d'aigua entre el nucli de Valldemossa i el sector P-4 (George Sand), amb desplaçament del CT 12266-Vistamar, és l'Ajuntament de Valldemossa, i l'òrgan substantiu és la Direcció Insular d'Urbanisme del Consell de Mallorca, ja que el projecte es troba sotmès a la declaració d'interès general en sòl rústic.

L'objecte del projecte és la construcció d'una infraestructura hidràulica soterrada, per camí o carretera existent, de 3.758 m de longitud lineal, dels quals 786 m discorren per sòl urbà, 132 m travessen la carretera Ma-10 i 2.840 m es troben en sòl rústic ARIP (en gran part del seu recorregut, pel Camí Vell d'Esporles), per a atendre una població de 645 habitants equivalents.

El projecte es desenvolupa íntegrament dins el TM de Valldemossa, entre els nuclis de Valldemossa i George Sand, i contempla l'execució de les obres i instal·lacions necessàries per a conduir l'aigua potable des del nucli de Valldemossa fins al sector P-4, així com la conducció d'aigua residual generada en el sector P-4 fins a la xarxa de clavegueram d'aquest nucli. L'ocupació de sòl prevista és de 76 m² per l'estació de bombeig d'aigua de consum humà, de 114 m² per l'estació de bombeig d'aigües residuals i de 4.227 m² de servitud de conduccions hidràuliques. Les rases necessàries per a les conduccions que integren la infraestructura hidràulica s'executaran de forma diferent en funció del tram (3 tipus).

Segons l'EIA, les actuacions previstes consisteixen en:

1. Implantació del col·lector de conducció d'aigua des del dipòsit d'aigua del nucli de Valldemossa fins al polígon P-4 (George Sand).
2. Construcció de l'estació de bombament d'aigua de consum humà (EBACH) al costat del sector P-4.
3. Implantació de col·lector de gravetat entre el Sector P-4 i el punt d'implantació de l'Estació de Bombament d'Aigües Residuals

(EBAR) VISTAMAR.

4. Implantació de l'EBAR VISTAMAR, localitzada al predi del mateix nom, i que es troba dotada amb un grup electrogen d'emergència de 22 kW. Per accedir-hi, s'utilitza el Camí Vell de Valldemossa a Esporles (Camí públic P- 42). Es preveu l'enjardinament amb arbres autòctons.

5. Implantació d'un col·lector d'impulsió des de l'EBAR projectada fins al pou de trencament en el nucli de Valldemossa.

Es projecten dues xarxes de baixa tensió (BT) entubades i soterrades, i seguint el traçat de camins i carreteres existents, per al proveïment energètic de l'EBACH i de l'EBAR. Per a alimentar l'EBAR VISTAMAR és necessari l'enganxament en un punt de la xarxa de mitja tensió (MT) que discorre a 17 m de la façana d'aquesta, per la qual cosa es projecta un nou centre de transformació (CT), que substituirà a l'actual CT 12266 VISTAMAR sobre pals, la qual cosa permetrà el desmantellament de 185 m de línia aèria de MT que l'alimenta.

Les edificacions a construir (EBAR i EBACH) estaran folrades de pedra i la coberta serà de teula àrab a quatre aiguavessos. Els recintes quedaran delimitats per un tancament mitjançant barres de fusta i reixeta ramadera i les persianes seran de tipologia mallorquina, d'alumini i verdes. A més, en el cas de l'EBAR, està prevista l'execució d'un petit empedrat a l'envoltant.

El pressupost d'execució material del projecte és de 690.570,91 euros i s'estima la generació de 4.439,93 m³ de residus inerts, relatius al paviment d'aglomerat asfàltic per excavació de rases, els quals proposa triturar i reutilitzar com a rebliment a la mateixa obra (2.187,51 m³) i la resta destinar-los com a excedents d'excavació de rasa per a la restauració de pedreres (2.252,42 m³), amb pla de restauració aprovat.

3. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

Segons el Pla Territorial de Mallorca (PTM), la infraestructura hidràulica prevista es localitza en la major part del seu traçat a sòl rústic protegit, àrea rural d'interès paisatgístic (ARIP) i ARIP-boscós, seguint el Camí Vell d'Esporles, i en una porció minoritària dins terrenys qualificats com a Àrees de desenvolupament: AAPI Urbà i Urbanitzable. També discorre 132 m al llarg de la carretera Ma-10 (Andratx-Pollença), dins àrea de protecció territorial (APT), i el traçat afecta alguns camps de cultiu amb oliveres i algunes parets de pedra en sec, bancals i síquies.

Una part significativa del projecte es localitza dins el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana, en zona d'ús general. No s'afecta a cap espai xarxa natura 2000. El traçat de les conduccions d'aigua plantejat es troba afectat parcialment per àrees de protecció de riscos (APR) d'erosió i d'esllavissament. No es troba en zona potencialment inundable. Segons el IV Pla Forestal de les Illes Balears 2015-2024, els terrenys afectats pel projecte tenen un risc moderat d'incendi forestal, existint un petit tram a l'entrada de la urbanització de George Sand amb un risc molt alt d'incendi forestal (ZAR). L'àmbit d'actuació se situa dins la Unitat de Paisatge 1 (UP-1) «Serra Nord i la Victòria».

D'acord amb informe del Servei d'Espais Naturals, pròximes a la zona d'actuació hi ha àrees de nidificació de milana (*Milvus milvus*), espècie inclosa en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, amb la categoria de perill d'extinció (RD 139/2011, de 4 de febrer) i en l'annex IV (espècies que seran objecte de conservació especial quant al seu hàbitat) de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

Segons l'EIA, el projecte es desenvolupa damunt la massa d'aigua subterrània 1807M1 «Esporles», aquífer profund en bon estat qualitatiu i quantitatiu, i moderada vulnerabilitat a la contaminació. No obstant això, d'acord amb l'IDEIB sembla que majoritàriament el traçat de la nova infraestructura se situaria damunt la massa d'aigua subterrània 1802M2 «Banyalbufar», amb característiques semblants a les anteriorment descrites.

El traçat de les noves conduccions d'aigua travessa el Torrent des Salt, dins l'àmbit del paratge natural, en una zona on el torrent es troba canalitzat, i el Torrent des Llí, i també diverses síquies. La nova infraestructura passa pel Camí d'Esporles (núm. 42, del catàleg de camins municipals de Valldemossa) i pel Camí de Son Ferrandell a Son Font, en la seva pujada cap a George Sand, i també passa relativament a prop d'una font de mina que figura al catàleg d'elements i espais protegits del TM de Valldemossa, anomenada «Font de Vistamar» (codi BE067/A), així com de l'aflorament ceràmic romà «Sa Tanca des Frares» (codi JA08/A).

L'actuació es localitza dins la zona de la Serra de Tramuntana declarada Paratge Pintoresc pel Decret 984/1972, de 24 de març (BOE 94, 19.04.1972), la qual mitjançant la disposició addicional primera de la Llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, va passar a ser considerada Bé d'Interès Cultural. Una petita part del projecte es desenvolupa dins la zona declarada Lloc Històric de les possessions de l'Arxiduc Lluís Salvador (1997), que disposa de Pla Especial aprovat en data de 2002.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1 Actuacions prèvies

Es varen dur a terme les consultes següents:

- Direcció Insular d'Infraestructures, del Consell de Mallorca.

- Direcció Insular de Patrimoni, del Consell de Mallorca:

S'informa que:

Analitzat el projecte i realitzada una visita d'inspecció acompanyat del tècnic redactor del projecte i dels tècnics municipals, es fan les següents consideracions:

- Els edificis de les estacions de bombeig han de tenir les dimensions mínimes, especialment l'alçada. La coberta ha de ser de teula, i els acabats exteriors de pedra.
- Dins la finca de Son Moragues s'han de creuar dos torrents empedrats. Atesa l'existència de ponts de fusta per un itinerari de vianants, es recomana que les canonades discorri aferrades a la part inferior del pont de fusta, per així no afectar els torrentons.
- S'ha de minimitzar l'afecció als marges existents. En cas d'afectar-los s'han de reconstruir amb la mateixa tècnica constructiva.
- Les canalitzacions transiten molt properes als pous de ventilació de la font de Vistamar. Per tal de no afectar aquesta canalització subterrània, les noves canalitzacions se separaran un mínim de tres metres de l'eix de la mina.
- A la partió de Vistamar i Son Olesa, dins aquesta darrera finca, es preveu l'encreuament d'un altre torrentó empedrat i un pont. No es podrà afectar l'estructura del pont i pel que fa al torrentó, s'han de refer els marges del torrent amb la mateixa tècnica de pedra en sec.
- Dins Son Ferrandell es preveu que les canonades discorri enterrades pel Camí vell de Valldemossa a Esporles, per un tram on aquest camí va encaixat entre dues parets. S'ha de modificar aquesta previsió per no afectar al camí i a les parets. Per tant s'han de desplaçar les canalitzacions fora del camí.
- No es podrà afectar l'era situada a Son Ferrandell, vora el camí d'Esporles a Valldemossa.
- Dins Son Ferrandell es preveu un altre encreuament d'un torrentó empedrat. S'ha de cercar el lloc de mínim impacte per l'encreuament i refer les estructures que s'afectin, amb la tècnica de pedra en sec.
- DG de Salut Pública i Participació.
- DG d'Energia i Canvi Climàtic:

Es conclou que:

1. En la fase d'obres, a més de les mesures indicades a l'Estudi Ambiental, s'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:

http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio

2. S'hauria d'elaborar un annex consistent en un estudi sobre l'impacte directe i induït sobre el consum energètic, la punta de demanda i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, i també la vulnerabilitat davant del canvi climàtic d'acord amb la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.

Com a resultat d'aquest estudi es podria establir quin és el millor tipus de material en la construcció, o els sistemes de bombeig més eficients, o un sistema de gestió de bombeig intel·ligent, que només actuï en moments de baixa demanda d'energia, o sistemes de retenció i reaprofitament de pluvials...

- Direcció Insular d'Ordenació del Territori i Paisatge, del Consell de Mallorca:

Es conclou que:

S'informa la proposta favorablement sempre i quan es tinguin presents les següents observacions:

Es considera que l'àmbit d'actuació té una valoració paisatgística alta, molt alta o extraordinària segons el Pla territorial insular de Mallorca i es troba dins l'àmbit de la Serra de Tramuntana, declarada Patrimoni Mundial per la UNESCO.

- Cal adaptar les cobertes de les edificacions de l'EBAR i l'EBACH a les tipologies tradicionals de la zona, especialment pel que fa al nombre d'aiguavessos.
- Les actuacions de revestiment de pedra cal que siguin coherents amb les tècniques tradicionals a la zona.
- Les actuacions de restitució d'elements afectats per les obres cal que es realitzin amb tècniques constructives semblants a l'estat original.
- Cal adoptar mesures correctores per tal de reduir l'impacte paisatgístic i ambiental de les edificacions incorporant elements arboris d'espècies vegetals autòctones de la zona.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei d'Espais Naturals, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

Es conclou que:

1. La rasa que allotja les canonades d'aigua, en la seva intersecció amb el torrent des Salt, hi ha de discórrer per sota del seu llit. Posteriorment, s'han de reposar al seu estat original totes les estructures i elements que s'hagin vist afectats: parets seques, empedrats, tancaments, etc.

2. Per evitar l'alteració de la vegetació natural, les tasques de desbrossament afectaran la superfície més petita possible, i s'ha d'evitar situar sobre àrees de vegetació silvestre les zones d'aplec i altres materials i estris necessaris per a les obres, així com tot el material generat per l'execució de la rasa.

3. Per a la realització d'enjardinaments (EBAR VISTAMAR) s'utilitzaran únicament espècies autòctones, i es prohibeix expressament la utilització d'espècies invasores. En aquest sentit, es tindran especialment en compte les espècies citades en el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques (Reial decret 630/2013, de 2 d'agost).

4. Amb l'objectiu d'evitar perturbacions sobre la fauna present a la zona, no es podran generar renous forts o estridents durant l'execució de les obres. Això es tindrà especialment en compte entre els mesos de febrer a juny, ambdós inclosos.

5. Un cop acabades les obres s'han de reposar al seu estat original, amb les seves mateixes característiques, tots els elements etnològics que s'hagin pogut veure afectats: marjades, parets seques, síquies, sòls empedrats, etc., emprant els mateixos materials i tècniques constructives tradicionals.

6. S'ha d'evitar qualsevol tipus d'afecció als elements catalogats en el Catàleg d'elements i espais protegits de Valldemossa següents: la font de mina «Font de Vistamar» (codiBE067/A) i l'aflorament ceràmic romà «Sa Tanca des Frares» (codi JA08/A). Es farà una localització prèvia d'aquests elements a l'inici de les obres, l'abalisament d'una àrea de protecció, i si escau, un replantejament del traçat de les conduccions i infraestructures previstes en el projecte.

7. En relació a les xarxes de BT previstes en el projecte per al proveïment elèctric de l'EBACH i l'EBAR VISTAMAR, s'ha d'incorporar al projecte d'execució l'estudi de viabilitat sobre la implantació de l'energia solar o eòlica al que fa referència l'article 95.1 del PORN.

8. Tots els residus que es generin hauran de ser retirats i lliurats a un gestor autoritzat.

9. S'han de dur a terme totes les actuacions contemplades en el pla de vigilància ambiental i mesures correctores previstes en l'apartat 12 de l'estudi d'impacte ambiental que acompanya aquest projecte, redactat per la consultora Asesoría Técnica y Proyectos, ATP (febrer 2020, amb ampliació d'agost 2020).

- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

Es conclou que:

Ateses les característiques i la naturalesa del projecte a informar (projecte de conduccions d'aigua de consum humà i residual), el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, no té cap inconvenient o consideració en relació al risc d'incendi forestal.

En qualsevol cas, durant la realització de les obres caldrà complir el Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals de prevenció (art. 8.2.c):

Referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generen deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, s'ha de tenir en compte el següent:

S'ha de complir allò que estableix la Directiva 98/37/CE, de 22 de juny, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre màquines, pel que fa a les determinacions en relació al risc d'incendi.

Les màquines que es facin servir a terrenys forestals a menys de 500 metres dels mateixos s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.

En tots els treballs que es realitzen a terrenys forestals o en aquells que es trobin condicionats per les mesures preventives anteriorment referides s'ha de disposar, per a ús immediat, d'extintors de motxilla carregats de les eines adequades que permetin sufocar qualsevol conat que es pogués provocar.

En qualsevol cas us recordem que l'acompliment de les mesures incloses en aquest informe no exclou de la responsabilitat dels propietaris en l'acompliment de la legislació específica adient segons el tipus d'instal·lació o construcció i en l'ús responsable dels mitjans que puguin ser causants d'un incendi forestal o dels danys que un incendi forestal pugui causar.

- Servei d'Aigües Superficials, de la DG de Recursos Hídrics:

Es conclou que:

- Als efectes de l'article 37 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i de l'article 37 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, del sòl rústic de les Illes Balears, s'informen favorablement les obres, activitats i usos previstos d'acord amb la LA, el RDPH i el PHIB vigents, pel que fa al Domini Públic Hidràulic de les aigües superficials, a les seves zones de protecció (servitud i policia) i a zones inundables o potencialment inundables.
- Es recorda que aquest informe no és una autorització. Les actuacions / activitats que es desenvolupin a la parcel·la, localitzades en domini públic hidràulic o les seves zones de protecció, requeriran autorització administrativa prèvia de la DG de Recursos Hídrics, sense perjudici de les que siguin exigibles per altres administracions públiques, i, si escau, dels propietaris de terrenys particulars.

De cara a obtenir aquesta autorització, els encreuaments de les xarxes amb els diversos torrents:

1. s'efectuaran de manera perpendicular a la llera o en defecte d'això amb el recorregut més curt possible, no provocant disminució de la secció hidràulica actual del torrent.
2. es deixarà una distància lliure mínima d'1,50 metres entre la part superior de la canalització i el jaç de la llera.
3. El recobriment mínim de formigó sobre la generatriu superior del tub serà d'1,00 metre d'HM-20.
4. els 50 cm restants de rasa s'emplenaran amb terra compactada al 95% del proctor modificat, respectant la rasant actual de la llera i amb l'acabat superficial existent.
5. es reposaran tots els elements de la llera que es veiessin afectats per l'execució de les obres.
6. no es permetrà cap element d'obra (arquetes, etc.) que sobresurti del terreny o el modifiqui.
7. aquestes prescripcions, es faran extensibles a les zones de servitud.

- Ministeri de Defensa:

S'informa que:

En relació a la sol·licitud d'informe per a l'autorització del Ministeri de Defensa, quant a l'afectació de zones i instal·lacions d'interès per a la defensa nacional o les seves zones de seguretat, es comunica que no existeixen propietats d'aquest Ministeri afectades.

4.2 Tramitació

a) Fase d'informació pública i de consultes

En el BOIB núm. 204, de 5 de desembre de 2020 es publica que l'exp. de declaració d'interès general del projecte se sotmet a informació pública durant un termini de trenta dies.

L'EIA es va exposar al públic el 5 de desembre de 2020, dins el tràmit de declaració d'interès general del projecte. També es va publicar anunci a la pàg. web del Consell de Mallorca i al diari «Última Hora». La tramitació a seguir és l'establerta a la Llei 21/2013 i el Decret legislatiu 1/2020.

b) Consultes administracions públiques

Segons certificat de l'òrgan substantiu, de data 9 de març de 2021, han estat consultades les administracions següents:

- Direcció Insular d'Infraestructures, del Consell de Mallorca.
- Direcció Insular de Patrimoni, del Consell de Mallorca.
- DG de Salut Pública i Participació.
- DG d'Energia i Canvi Climàtic.
- Direcció Insular d'Ordenació del Territori i Paisatge, del Consell de Mallorca.
- Servei d'Estudis i Planificació, de la DG de Recursos Hídrics.
- Servei d'Espais Naturals, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Servei d'Aigües Superficials, de la DG de Recursos Hídrics.
- Ministeri de Defensa.

c) Al·legacions

No consten a l'expedient al·legacions al projecte

d) No s'han realitzat consultes transfrontereres al no considerar-se necessari.

5. Anàlisi tècnic de l'expedient

5.1 Alternatives

A l'EIA es plantegen diferents alternatives:

L'alternativa 0 (no execució del projecte): Les NS de Valldemossa defineixen els sectors P4 i P5 com a urbanitzables. D'acord amb l'EIA, des del 2015 existeix xarxa de sanejament en els sectors P4 (George Sand) i P5 (Shangril-lá) de Valldemossa, però, com que no hi ha sistema de depuració, la xarxa no pot donar-se d'alta per al servei públic, per la qual cosa els habitatges estan funcionant amb fosses sèptiques, amb els consegüents costos ambientals i econòmics. Cal recordar que, segons la Directiva 91/271/CEE sobre tractament de les aigües residuals urbanes, s'exigeix la depuració d'aigües en totes les aglomeracions urbanes.

L'alternativa 1 consisteix a fer una nova EDAR a Son Ferrandell i un sondeig propi per al proveïment. Segons el projecte, la construcció d'aquesta nova EDAR per a atendre la població del sector P-4 (George Sand) suposaria un cost de 700.000 € (més 35.750 €/any, per a la seva operació i manteniment), amb una superfície d'ocupació de 650 m² i un consum elèctric de 3.554 kWh/any. No obstant això, els problemes que planteja aquesta solució són la no disponibilitat de terrenys i la necessitat d'alimentació elèctrica i manteniment/exploitació d'una nova infraestructura hidràulica, que suposaria un nou focus d'emissió d'aigües residuals depurades i llots, sense que es pugui localitzar a Son Ferrandell un punt possible d'abocament de l'aigua depurada. D'altra banda, l'execució d'un emissari submarí es considera summament complexa, de fort impacte ambiental i d'alt cost de manteniment.

L'alternativa 2 (seleccionada), pels seus menors costos econòmics i ambientals, consisteix en proveir-se de l'aigua de consum humà de Valldemossa i utilitzar l'EDAR existent a aquest nucli, mitjançant la instal·lació de la infraestructura hidràulica necessària per al bombament d'aigües de consum humà i residuals entre Valldemossa i George Sand. D'acord amb l'EIA, l'Ajuntament de Valldemossa i l'Agència Balear de l'Aigua varen concloure que l'EDAR existent de Valldemossa era capaç d'absorbir els cabals generats en el sector P-4 (George Sand). Segons càlculs justificatius que s'incorporen en el projecte, el cabal sostre que es generarà en aquest sector suposa un màxim de 146 m³/dia. El cabal de càlcul de Valldemossa és de 600 m³/dia, que és suficient per als dos nuclis sempre que s'elimini una part important de les aigües pluvials que ara s'introdueixen en la xarxa de sanejament, per la qual cosa l'Ajuntament ja ha iniciat els projectes i obres per a aconseguir aquesta separació efectiva entre aigües pluvials i residuals, de tal manera que aquesta explotació conjunta de les aigües residuals sigui possible.

ALTERNATIVA AIGÜES RESIDUALS	Superfície	Consum elèctric	Cost manteniment	Terrenys	Punt de vessament aigües tractades
1-EDAR PRÒPIA	650 m2	3.554 Kwh/any	35.750 €/any	No disponibles	No disponible
2- EDAR EXISTENT	114 m ²	87600 Kwh/any	Molt baix	Disponibles	Autoritzat

ALTERNATIVA AIGUA POTABLE	Consum elèctric
1- SONDEIG PROPI	653.496 Kwh/any
2- PROVEÏMENT VALLDEMOSSA	32.850 kWh/any

5.2 Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

No es preveu fase de desmantellament, atesa la naturalesa del projecte. Els principals impactes durant les fases d'execució i funcionament, els quals es consideren com a compatibles, seran els següents:

a) Sòl i subsòl

Durant la fase d'obres, es preveu una ocupació temporal de sòl de 22.129 m², mentre que durant la fase de funcionament, es preveu una ocupació de terreny de 190,6 m² per les dues estacions de bombeig i 4.227 m² de servitud de conduccions hidràuliques. També s'ha de preveure el risc de contaminació de les aigües subterrànies per abocament accidental de substàncies contaminants, durant la fase d'obres, atès que el projecte es localitza damunt masses d'aigua subterrània amb moderada vulnerabilitat a la contaminació. En tot cas, entre d'altres, es preveu que les tasques de manteniment de maquinària es duguin a terme sempre en taller, estant prohibits aquests treballs al mateix lloc on es desenvoluparà l'obra.

b) Emissions

Durant l'execució de les obres es produiran emissions de gasos de combustió i emissions acústiques per la maquinària i grups electrogens, a més de pols i partícules en suspensió per l'excavació de rases. Es preveu dur a terme regs periòdics per minimitzar la generació de pols. Durant la fase de funcionament, no s'esperen emissions atmosfèriques ni acústiques rellevants, més enllà de les produïdes pel grup electrogen d'emergència a l'EBAR, en cas de caiguda en el subministrament elèctric de la xarxa.

c) Hidrologia

El traçat previst de les conduccions hidràuliques travessa dos torrents, dins zona de servitud i de policia, per la qual cosa s'hauran d'adoptar les mesures oportunes, per minimitzar l'afecció a aquests cursos d'aigua superficial, així com a les estructures i elements que es puguin veure afectats (parets seques, empedrats...).

d) Flora

Durant la fase d'obres, no s'identifiquen en el projecte zones significatives de vegetació silvestre que es puguin veure afectades. En

tot cas, es preveu disposar la terra vegetal, procedent de l'excavació de les rases, damunt el material de rebliment de les rases. Malgrat que no es preveuen danys a les oliveres dels camps de cultiu travessats per les conduccions hidràuliques, en cas que es demostrï que és inevitable l'arrencada d'algun exemplar, es prendran les mesures necessàries per a la seva replantació al lloc que designi la Direcció d'Obres o la Direcció Ambiental. D'altra banda, tampoc es preveu que la traça projectada perjudiqui cap de les alzines existents entorn de George Sand, fet que es comprovarà expressament per part de la Direcció Ambiental durant la fase de replanteig i durant l'execució de les obres.

e) Fauna

El projecte es localitza pròxim a àrees de nidificació de milana (*Milvus milvus*), espècie inclosa en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, amb la categoria de perill d'extinció (RD 139/2011, de 4 de febrer) i en l'annex IV (espècies que seran objecte de conservació especial quant al seu hàbitat) de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, per la qual cosa es preveu una afecció significativa a aquesta espècie, en cas que les obres s'executin durant la seva època reproductiva (febrer-juny, ambdós inclosos).

f) Àrees de prevenció d'incendis

L'execució de les obres es desenvolupa dins ZAR, per la qual cosa s'hauran d'adoptar les mesures oportunes previstes per l'administració competent (precaucions en l'ús de la maquinària que pugui generar deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals...).

g) Residus

Durant la fase d'obres, es preveu la generació de 4.439,93 m³ de residus inerts, relatius al paviment d'aglomerat asfàltic per excavació de rases, que es trituraran i reutilitzaran parcialment com a rebliment a la mateixa obra (2.187,51 m³), mentre que la resta es preveu destinar-los com a excedents d'excavació de rasa per a la restauració de pedreres (2.252,42 m³).

h) Energia

Es preveu un consum energètic significatiu associat al funcionament de l'EBAR (87.600 kWh/any) i a l'EBACH (32.850 kWh/any), a més d'aquell associat al tractament de les aigües residuals procedents del sector P-4 a l'EDAR existent. No obstant això, s'ha de tenir en compte que el consum energètic global, és molt inferior al consum energètic derivat de l'alternativa 1 (nova EDAR i subministrament propi d'aigua de consum humà).

Segons l'EIA, «Les dues instal·lacions de bombament són susceptibles de generar estalvi en el consum energètic mitjançant l'ús de plaques fotovoltaïques perquè moltes de les hores de bombament seran durant hores diürnes» (pàg. 113), malgrat que no es concreta cap actuació concreta al respecte.

i) Paisatge

Durant la fase de funcionament, es preveu un impacte paisatgístic associat als elements necessaris sobre rasant per a allotjar les edificacions o equips del projecte, malgrat que segons l'EIA, les edificacions previstes són de poca entitat i volum, i s'ubiquen en llocs poc visibles. A més, es projectaran amb tipologies i materials que permetin la seva integració paisatgística en l'entorn. Segons l'annex d'incidència paisatgística, només una de les estacions de bombeig quedaria visible a l'estudi de la conca visual, des de la carretera pròxima i des de l'accés a Cas Garriguer. Tant les conduccions hidràuliques, com les xarxes de BT projectades, seran soterrades.

Durant la fase de construcció, es produirà un impacte paisatgístic temporal, associat a la presència de maquinària, vehicles i aplecs de materials i estris, que cessarà en finalitzar les obres.

D'altra banda, s'ha de tenir en compte com a impacte positiu, de caràcter permanent, la retirada de 185 m d'estesa elèctrica aèria, per substitució de l'actual CT 12266 VISTAMAR.

j) Patrimoni històric

Les noves conduccions hidràuliques passen relativament a prop d'una font de mina que figura al catàleg d'elements i espais protegits del TM de Valdemossa, anomenada «Font de Vistamar» (codi BE067/A), així com de l'aflorament ceràmic romà «Sa Tanca des Frares» (codi JA08/A), a més d'afectar altres elements singulars com parets seques, bancals o síquies, per la qual cosa s'hauran d'adoptar les mesures oportunes per a la seva protecció o restauració.

Segons l'EIA, es preveu el replantejament del desbrossament i excavació, de tal manera que es respecti la Font de Vistamar, així com delimitar-ne la ubicació. Respecte dels elements singulars, es preveu la seva reposició, aprofitant, en la mesura que sigui possible, les mateixes pedres que s'extreguin i utilitzant les tècniques tradicionals.

5.3 Seguiment ambiental

Es preveu el nomenament d'una Direcció Ambiental d'Obra, responsable d'adoptar les mesures preventives i correctores, executar el Programa de Vigilància Ambiental (PVA), emetre informes tècnics periòdics sobre el compliment de les mesures proposades i remetre'ls a l'organisme competent. Com a interlocutor continu amb la Direcció d'Obra i Direcció Ambiental per a les qüestions mediambientals es designarà un Responsable Tècnic de Gestió Mediambiental, amb les següents funcions:

- Elaborar, abans de començar les obres, un Manual de Bones Pràctiques Ambientals.
- Redactar informes mensuals de seguiment del PVA i remetre a la Direcció d'Obra i Direcció Ambiental quantes incidències es vagin produint.
- Establir i mantenir al dia els procediments per a assegurar que el personal d'obra estigui informat de la política i objectius mediambientals, i els efectes ambientals que pugui generar la seva activitat.

- Dur a terme les mesures correctores del projecte en les condicions d'execució, mesurament i abonament previstes en el Plec de Prescripcions Tècniques i les actuacions del Pla de Vigilància Ambiental.

Es preveu l'emissió d'informes ordinaris, així com informes extraordinaris, en cas de pluges torrencials i accidents produïts durant la fase d'obres que puguin tenir conseqüències ambientals negatives.

6. Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del projecte de "Conduccions d'aigua entre el nucli de Valldemossa i el sector P-4 (George Sand), amb desplaçament del CT 12266-Vistamar", signat pel Sr. Miguel Pascual Amorós, enginyer industrial, amb data juny de 2019, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin totes les mesures preventives i correctores previstes per l'EIA i al PVA, signat en data febrer de 2019 pel Sr. Emilio Pou Feliu, ambientòleg i enginyer civil, de la consultora Atp, asesoria tècnica y proyectos, i els condicionants següents:

1. D'acord amb el Servei d'Espais Naturals, de la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat:

- La rasa que allotja les canonades d'aigua, en la seva intersecció amb el torrent des Salt, ha de discórrer per sota del seu llit. Posteriorment, s'han de reposar al seu estat original totes les estructures i elements que s'hagin vist afectats: parets seques, empedrats, tancaments, etc.
- Per evitar l'alteració de la vegetació natural, les tasques de desbrossament afectaran la superfície més petita possible, i s'ha d'evitar situar sobre àrees de vegetació silvestre les zones d'aplec i altres materials i estris necessaris per a les obres, així com tot el material generat per l'execució de la rasa.
- Per a la realització d'enjardinaments (EBAR VISTAMAR) s'utilitzaran únicament espècies autòctones, i es prohibeix expressament la utilització d'espècies invasores. En aquest sentit, es tindran especialment en compte les espècies citades en el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores (Reial decret 630/2013, de 2 d'agost).
- Amb l'objecte d'evitar perturbacions sobre la fauna present a la zona, no es podran generar renous forts o estridents durant l'execució de les obres. Això es tindrà especialment en compte entre els mesos de febrer a juny, ambdós inclosos.
- Un cop acabades les obres s'han de reposar al seu estat original, amb les seves mateixes característiques, tots els elements etnològics que s'hagin pogut veure afectats: marjades, parets seques, síquies, sòls empedrats, etc., emprant els mateixos materials i tècniques constructives tradicionals.
- S'ha d'evitar qualsevol tipus d'afecció als elements catalogats en el Catàleg d'elements i espais protegits de Valldemossa següents: la font de mina «Font de Vistamar» (codi BE067/Q) i l'aflorament ceràmic romà «Sa Tanca des Frares» (codi JA08/A). Es farà una localització prèvia d'aquests elements a l'inici de les obres, l'abalisament d'una àrea de protecció, i si escau, un replantejament del traçat de les conduccions i infraestructures previstes en el projecte.
- Tots els residus que es generin hauran de ser retirats i lliurats a un gestor autoritzat.

2. Segons l'art. 95.1 del PORN de la Serra de Tramuntana, el promotor haurà de presentar un informe justificatiu davant la DG d'Espais Naturals i Biodiversitat, respecte del motiu pel qual no es considera al projecte la implantació d'energies renovables. En cas que aquest informe finalment prevegi la implantació d'energies renovables al projecte, si s'escau, s'haurà de tramitar un nou procediment d'avaluació ambiental.

3. D'acord amb el Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera, en la fase d'obres, a més de les mesures indicades a l'Estudi d'Impacte Ambiental, s'hauran de tenir en compte bones pràctiques per tal de minimitzar la contaminació atmosfèrica:

http://www.caib.es/sites/atmosfera/ca/d/guia_pel_control_de_les_emissions_de_pols_de_la_construccio_i_demolicio-30632/

4. D'acord amb la Direcció Insular d'Ordenació del Territori i Paisatge:

- Cal adaptar les cobertes de les edificacions de l'EBAR i l'EBACH a les tipologies tradicionals de la zona, especialment pel que fa al nombre d'aiguavessos.
- Les actuacions de revestiment de pedra cal que siguin coherents amb les tècniques tradicionals a la zona.
- Les actuacions de restitució d'elements afectats per les obres cal que es realitzin amb tècniques constructives semblants a l'estat original.
- Cal adoptar mesures correctores per tal de reduir l'impacte paisatgístic i ambiental de les edificacions incorporant elements arboris d'espècies vegetals autòctones de la zona.

5. D'acord amb el Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl, s'hauran de complir les prescripcions del Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendis forestals, especialment pel que fa a les mesures de prevenció durant l'època de perill d'incendi forestal i les accions conjunturals, respecte de l'ús de maquinària que pugui generar deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals (art. 8.2.c).

6. D'acord amb la Direcció Insular de Patrimoni, del Consell de Mallorca:

- Els edificis de les estacions de bombeig han de tenir les dimensions mínimes, especialment l'alçada. La coberta ha de ser de teula, i els acabats exteriors de pedra.
- Dins la finca de Son Moragues s'han de travessar dos torrents empedrats. Atesa l'existència de ponts de fusta per un itinerari per a vianants, es recomana que les canonades discorri aferrades a la part inferior del pont de fusta, per així no afectar els torrentons.
- S'ha de minimitzar l'afecció als marges existents. En cas d'afectar-los, s'han de reconstruir amb la mateixa tècnica constructiva.
- Les canalitzacions transiten molt properes als pous de ventilació de la font de Vistamar. Per tal de no afectar aquesta canalització subterrània, les noves canalitzacions es separaran un mínim de tres metres de l'eix de la mina.
- A la partió de Vistamar i Son Olesa, dins aquesta darrera finca, es preveu l'encreuament d'un altre torrentó empedrat i un pont. No es podrà afectar l'estructura del pont i pel que fa al torrentó, s'han de refer el marges del torrent amb la mateixa tècnica de pedra en sec.
- Dins Son Ferrandell es preveu que les canonades discorri enterrades pel Camí vell de Valldemossa a Esporles, per un tram on aquest camí va encaixat entre dues parets. S'ha de modificar aquesta previsió per no afectar el camí i a les parets. Per tant, s'han de desplaçar les canalitzacions fora del camí.
- No es podrà afectar l'era situada a Son Ferrandell, vora el camí d'Esporles a Valldemossa.
- Dins Son Ferrandell es preveu travessar un altre torrentó empedrat. S'ha de cercar el lloc de mínim impacte per l'encreuament i refer les estructures que s'afectin, amb la tècnica de pedra en sec.

7. D'acord amb el Servei d'Aigües Superficials, de la DG de Recursos Hídrics, els encreuaments de les conduccions hidràuliques amb els torrents:

- S'efectuaran de manera perpendicular a la llera o en defecte d'això amb el recorregut més curt possible, no provocant disminució de la secció hidràulica actual del torrent.
- Es deixarà una distància lliure mínima d'1,50 metres entre la part superior de la canalització i el jaç de la llera.
- El recobriment mínim de formigó sobre la generatriu superior del tub serà d'1,00 metre d'HM-20.
- Els 50 cm restants de rasa s'emplenaran amb terra compactada al 95% del proctor modificat, respectant la rasant actual de la llera i amb l'acabat superficial existent.
- Es reposaran tots els elements de la llera que es veiessin afectats per l'execució de les obres.
- No es permetrà cap element d'obra (arquetes, etc.) que sobresurti del terreny o el modifiqui.
- Aquestes prescripcions, es faran extensibles a les zones de servitud.

8. Abans de l'inici de les obres, o de forma simultània, i amb l'objecte del tractament de les aigües residuals del sector P-4 (George Sand) a l'EDAR existent, s'hauran d'executar les actuacions adients previstes per l'Ajuntament, per a aconseguir la separació efectiva entre aigües pluvials i residuals.

9. Durant la fase de construcció, els regs periòdics per minimitzar la generació de pols s'hauran de fer amb aigua regenerada.

10. Atès que l'àmbit d'actuació es localitza sobre aquífers amb moderada vulnerabilitat a la contaminació, s'atendrà al que disposa l'art. 2, lletra c, del Decret llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística:

«Durant l'execució de les obres s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de les maquinàries».

11. Els sistemes de bombeig de les aigües residuals i de les aigües de consum humà hauran d'estar dissenyats atenent a criteris d'eficiència energètica, segons les millors tècniques disponibles.

12. El grup electrogen d'emergència que es vol incorporar a l'EBAR VISTAMAR haurà de tenir en compte els condicionants establerts per la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica i, en cas que correspongui, complir amb les prescripcions del Reial decret 1042/2017, de 22 de desembre, d'instal·lacions de combustió mitjanes.

13. En cas d'un eventual desmantellament de les instal·lacions del projecte, s'haurà de restaurar el terreny al seu estat natural, així com retirar i lliurar els residus generats a un gestor autoritzat.

14. Respecte al Pla de Vigilància Ambiental (PVA):

- S'ha de pressupostar i incloure uns indicadors clars i específics per fer el seguiment periòdic i objectiu de l'efectivitat de les mesures correctores i preventives a cada una de les fases del projecte. A més, d'incloure les actuacions que es duran a terme en el cas que les mesures no obtinguin el resultat desitjat.
- S'ha de trametre a la CMAIB el Pla de Vigilància Ambiental una vegada esmenat amb les indicacions del punt anterior, per a la seva revisió, abans de l'autorització administrativa de l'òrgan substantiu.

Així mateix, es recorda que:

- D'acord amb el Servei d'Aigües Superficials, de la DG de Recursos Hídrics, les actuacions que es desenvolupin dins domini públic hidràulic o les seves zones de protecció, requeriran autorització administrativa prèvia de la DG de Recursos Hídrics, sense perjudici de les que siguin exigibles per altres administracions públiques, i, si escau, dels propietaris de terrenys particulars.
- Atès que les conduccions hidràuliques es troben parcialment afectades per APT de carreteres, s'haurà de disposar d'informe favorable de l'administració competent.
- És imprescindible l'aprovació del projecte per part de la DG de Salut Pública i Participació per tal de donar compliment al Decret 53/2012, de 6 de juliol, sobre vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears.

Aquesta DIA s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització.

En el dia de la signatura electrònica (26 d'abril de 2022)

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

